

Vrijwel alle paarden in Nederland zijn min of meer besmet met inwendige parasieten. Vooral infecties door wormen en hun larven zijn belangrijk. Daarnaast zijn ook larven van de paardenhorzel vaak aanwezig.

Welke verschijnselen veroorzaakt een wormbesmetting?

Meest geziene verschijnselen zijn vermageren, doffe vacht, diarree en KOLIEK. Er is gebleken dat in 80% van sommige soorten darmkoliek sprake is van een worminfectie als (mede)veroorzaker. Dit geeft aan hoe belangrijk een goede ontworming is voor het paard. Een echte strategie is nodig om op maat goede ontworming te kunnen toepassen. Welke? Dat hangt af van een heleboel omstandigheden.

De levenscyclus van een worm

Een paard wordt besmet door het opnemen van een larve of ei van een worm via de mond. In het lichaam van het paard groeit de larve uit tot een volwassen worm. Deze wormen leven doorgaans in de darmen van het paard. De volwassen worm legt eitjes, vaak vele duizenden, die met de mest van het paard mee naar buiten komen. Deze duizenden eitjes zorgen weer voor een nieuwe besmetting als zij door andere paarden worden opgenomen met het gras.

Bij sommige wormen, zoals de spoelwormen, ontwikkelen de larven zich al in het ei. Deze wormen kunnen ook op stal al voor besmetting zorgen. In de eieren van andere soorten wormen, zoals longwormen, komen de larven pas tot ontwikkeling als zij enige tijd in het gras van het weiland hebben gelegen. Deze wormbesmetting kunnen paarden dus alleen maar oplopen als zij in de wei lopen.

Hieruit blijkt echter wel, dat ook een paard dat geen weidegang krijgt een wormbesmetting kan hebben en ontworming nodig heeft!

Bij andere wormen komen alleen op het weiland uit de eitjes larfjes die weer andere paarden kunnen besmetten. Deze infecties met bijvoorbeeld de strongyliden treden alleen op bij paarden als zij in de wei lopen. Bij sommige wormen gaan de opgenomen larven niet rechtstreeks naar de darmen, maar maken eerst een trektocht door het lichaam van het paard. Hierdoor wordt schade aangericht aan de organen en dat maakt het preventief ontwormen van uw paard zo belangrijk! Deze schade is de grootste blijvende schade voor het paard.

De paardenhorzel is geen worm, maar wel een inwendige parasiet van het paard. Het is een vlieg (*Gastrophilus* spp.) die vanaf mei maar vooral tussen augustus en oktober voor onrust onder de paarden kan zorgen. De vlieg legt zijn eitjes op de vacht van het paard met name op de onderbenen, dit hebben veel paardeneigenaren al wel eens gezien. Door likken neemt het paard vanaf de benen eitjes op. De larven komen in de maag van het paard terecht. Ze blijven daar meer dan een half jaar aanwezig en worden dan met de mest mee naar buiten gebracht. Alleen deze larven overleven, het paard is dus een verplichte tussengastheer. Via een popstadium ontstaat weer een nieuwe vlieg. De larven van de paardenhorzel kunnen maagbeschadigingen en vermagering veroorzaken. De eetlust is verminderd en de besmette paarden gapen vaak als teken van maagpijn of misselijkheid. De paardenhorzel is goed gevoelig voor ontwormingsmiddelen. Zouden alle paarden 's winters worden ontwormd dan was de horzel uitgestorven, een mooie wintertip dus!

Behandeling en preventie

Er zijn drie wegen om problemen te voorkomen, je zou ze alle drie moeten gebruiken.

- 1. Hygiëne**
- 2. Controle**
- 3. Preventief behandelen**

Hygiëne is te verbeteren door:

1. niet teveel paarden tegelijk te weiden
2. de weiden regelmatig te maaien
3. de mest regelmatig uit de wei te halen
4. boxen van de paarden regelmatig te reinigen
5. bij een merrie met pasgeboren veulen de box dagelijks te reinigen en indien mogelijk dagelijks in de weide te brengen. Veulens kunnen op stal een grote Strongylidenbesmetting oplopen.
6. Wormen vriezen niet dood. Na de winter eerst maaien of door andere dieren laten begrazen. Pas als het droog en zonnig is gaan eitjes en larven dood.

Controle.

Bij veel dierenartsenpraktijken kun je de mest van je paard laten onderzoeken op wormeieren. Zo kom je te weten met welke wormen en in welke mate jouw paard besmet is. Ook de GD heeft hierop ingespeeld: zie

<http://www.gddiergezondheid.nl/paard>

Resistentie tegen wormmiddelen is een zeer groot probleem. Dit ontstaat door te frequent of foutief doseren van wormmiddelen. Het komt in Nederland steeds vaker voor. Op korte termijn zijn er geen nieuwe wormmiddelen voorhanden. Door mestonderzoek kun je de voor jou ideale strategie van ontwormen bedenken samen met je dierenarts en dit levert de kleinste kans op resistentie op.

Ontwormen

Daarnaast moeten alle paarden in een groep, bijvoorbeeld een pensionstal, regelmatig tegelijk worden ontwormd. Afhankelijk van het gebruikte middel moet het paard om de zes, acht of twaalf weken behandeld worden. Niet alle wormen zijn gevoelig voor elk middel. Als larven en wormen niet meer doodgaan na gebruik van een bepaald product, noemen we dat resistentie of ongevoeligheid.

Houdt Uw paard gezond en ontworm op maat!